

У С Т А В

НА „НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ ПРОБУДА -1927 с.ГОВЕЖДА“
ОБЩИНА ГЕОРГИ ДАМЯНОВО, ОБЛАСТ МОНТАНА

ГЛАВА ПЪРВА
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1./1./ Читалището е традиционно, само управляващо се, българско, културно – просветно сдружение с нестопанска цел, изградено върху принципите на доброволността, демократизма и автономията. То няма политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.2./1/ Читалището е самостоятелна институция, която работи във взаимодействие с учебни заведения, обществени организации и други структури, които извършват определена културно – просветна или образователна дейност.

Чл.2./2/ Читалището се съюзява, сътрудничи и координира своята дейност с други читалища на територията на Република България, за защита на своите интереси и за провеждането на съвместни дейности и инициативи.

Чл.2./3/ Читалището е юридическо лице с нестопанска цел с наименование :
„НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ ПРОБУДА – 1927- с.ГОВЕЖДА“
община Георги Дамяново , област Монтана.

Вярно с оригинала

**ГЛАВА ВТОРА.
ЦЕЛИ.**

Чл.3.(1) Целите на народното читалище са да задоволява потребностите на гражданите, свързани със: 1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в населеното място, където осъществява дейността си:

2. запазване обичаите и традициите на селото.

3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването му към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата:

4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание:

5. осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите по алинея първа, читалището извършва основни дейности, като:

1. уреждане и подържане на библиотека и читална.

2. развитие и подпомагане на любителското хужествено творчество:

3. организира празненства, концерти, чествания и младежки дейности.

4. събиране и разпространяване на знания за родния край.

5. създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно закона за културното наследство.

6. развива самостоятелно или в сътрудничество с други организации спомагателна стопанска дейност, свързана с предмета на основната им дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използват приходите от нея за постигане на определените в устава им цели.

Възрото е оригинал

Народното читалище няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмезно или безвъзмезно:

- 1. за хазартни игри и нощни заведения.**
- 2. за дейност на нерегистрирани по закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности:**
- 3. за постоянно ползване на политически партии и организации:**
- 4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.**

ГЛАВА ТРЕТА.

УЧРЕДЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕ.

Чл 4. Читалище могат да учредят най – малко 50 дееспособни физически лица за селата и 150 за градовете, които вземат решение на учредително събрание.

Чл4(2) учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите органи. Уставът урежда

- 1. наименованието**
- 2. седалището.**
- 3. целите.**
- 4. източниците на финансиране.**

Органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането, реда за свикването им и за вземане на решения.

5. начин за приемане на членове и прекратяване на членството

Възрито е оригиналът

Чл.5. Читалището придобива качеството на юридическо лице с вписването му в регистъра за организациите с не стопанска цел на Окръжния съд, в чийто район е седалището на читалището.

(2). Действията на учредителите, извършени от името на народното читалище до деня на вписването, пораждаат права и задължения само за лицата, които са ги извършили. Лицата сключили сделката, отговарят солидарно за поетите задължения.

(3). Вписването на читалището в регистъра на окръжния съд се извършва без такси по молба от настоятелството, към която се прилагат:

- 1 – протоколът от очредителното събрание**
- 2 – уставът на читалището, подписан от очредителите**
- 3 – нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо читалището и валидният печат на читалището.**

(4) – в регистъра се вписват:

- 1. наименованието и седалището на читалището и источникът на първоначалното му финансиране.**
- 2. уставът**
- 3. имената на членовете на настоятелството и на проверителната пкомисия на читалището.**
- 4. името и длъжността на лицето, което представлява читалището**
- 5. настъпилите промени по т.1- 4.**

(5). наименованието на народното читалище трябва да не въвежда в заблуждение и да не накърнява добрите нрави. То се изписва на български език. Към

Вярно е оригиналът

наименованието на читалището се добавя годината на първоначалното негово създаване.

(6) Седалището на читалището е населеното място, където се намира неговото управление.

(7) всяка промяна в настояществото по ал.4 трябва да бъде заявена в 14 дневен срок от възникването ѝ.

(8) народното читалище може да кандидатства за държавна или общинска субсидия след изтичането на едногодишен срок от вписването в регистъра по чл.10.

Чл.6 (1) Към министъра на културата се води публичен регистър на народните читалища.

(2) в регистъра по ал. 1. се вписват:

- 1.наименованието на читалището
2. седалището на читалището и източникът на първоначалното му финансиране.
- 3.клоновете на читалището
- 4.името на лицето което представлява читалището

5.ЕИК поБУЛСТАТ:

6.настъпилите промени по т. 1 – 5.

(3)всяко читалищно настоятелство в 7 – дневен срок от вписването на читалището в съдебния регистър подава заявление за вписване в регистъра по ал. 1. Към заявлението се прилагат данните по ал.2 от устава на читалището.

(4)Министърът на културата или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за вписване в регестъра по ал. 1. и уведомява служебно за това кмета на общината,където се намира седалището на читалището.

Възрадо е оригинал

(5) на читалищата които не са вписани в регистъра по ал. 1, не се предоставят субсидии от държавния и общинския бюджет, както и държавно и общинско имущество за ползване.

**ГЛАВА ЧЕТТВЪРТА
УПРАВЛЕНИЕ.**

Чл.7(1) членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

(2) индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни.

1. действителните членове са лица навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат си членския внос и имат право да избират и да бъдат избирани.

2. спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани, те имат право на съвещателен глас.

(3) колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективните членове могат да бъдат:

- 1. професионални организации
- 2. стопански организации
- 3. търговски дружества
- 4. кооперации и сдружения
- 5. културно – просветни и любителски клубове

и творчески колективи.

(4) Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

Вярно е оригинал

Чл.8 Органи на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл. 9.(1) Върховен орган на читалището е общото събрание.

(2) Върховен орган на читалището се състои от всички членове на читалището,имащи право на глас

Чл.10 (1)Общото събрание

- 1. изменя и допълва устава**
- 2. избира и освобождава членовете на настоятелството,проверителната комисия и председателя.**
- 3. приема вътрешните актове,необходими за организацията на дейността на читалището.**
- 4. изключва членовете на читалището**
- 5. определя основни насоки на дейността на читалището**
- 6. взема решение за членуване или за прекратяване на членството**
- 7. приема бюджета на читалището**
- 8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година**
- 9. определя размера на членския внос**
- 10. отменя решения на органите на читалището**
- 11. взема решение за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината.**
- 12. взема решения за прекратяване на читалището**
- 13. взема решения за отнасяне до съда на незаконнобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове**

(2)решението на общото събрание е задължително за другите органи на читалището.

Възпито е организирано

Чл.11(1) редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най – малко веднъж годишно.Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството,по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас.При отказ на настоятелството да свика общо извънредно събрание,до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно събрание от свое име.

(2) Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред,датата,часа и мястото на провеждането му и кой го свиква.Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по късно от 7 дни преди датата на провеждането.В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината,където е дейността на читалището,трябва да бъде залепена поканата за събранието.

(3)Общото събрание е законно ,ако присъстват най – малко половината от имащите право на глас членове на читалището.При липса на кворум,събранието се отлага с един час.Тогава събранието е законно,ако на него присъстват не по – малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по – малко отполовината плюс един отчленовете при извънредно общо събрание.

(4) Решенията по чл 10 ал.1 т. 1,4,10,11и 12 се вземат с мнозинство най – малко две трети от всички членове.Останалите решения се вземат с

Възрото е орис

мнозинство ,повече от половината от присъстващите членове.

(5) Две трети от членовете от общото събрание на Народното читалище,могат да предявят иск пред окръжният съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание,ако то противоречи на закона или устава.

(6)Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението,но не по късно от една година от датата на вземане на решението..

(7) Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на общото събрание,което противоречи на закона или устава в едномесечен срок от узнаване на решението,не по – късно от педна година от датата на вземане на решението.

Чл. 12(1)Изпълнителен орган на читалището е настоятелството,което се състои най – малко от трима членове,избрани за срок от три години.Същите да нямат роднински връски по права и посребрена линия до четвърта степен.

(2)настоятелството:

- 1.-свиква общото събрание
- 2 – осигорява изпълнението на решенията на общото събрание.
- 3 – подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му.
- 4 – подготвя и внася в общото събрание атчет за дейността на читалището.
- 5 – назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

(3)Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината от членовете си.

Възрито е оригинал

Чл. 13.(1) Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до три години.

(2) Председателят

1 – организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание.

2 – представлява читалището.

3 – свиква и води заседанията на настоятелството и председаетелства общото събрание.

4 – отчита дейността си пред настоятелството.

5 – сключва и прекратява договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решението на настоятелството.

Чл.13а. (1) Секретарят на читалището:

1 – организира изпълнението на решенията на настоятелството,включително решенията за изпълнението на бюджета.

2 – организира текущата,основната и допълнителната дейност.

3 – отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал.

4 – представлява читалището заедно и по отделно с председателя.

(2)Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен,както да бъде съпругили съпруга на председателя на читалището.

Чл. 14 (1)Проверителната комисия се състои най – малко от трима членове,избрани за срок от три год.

Възрото е оригинал

(2) Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудоправни отношения с читалището или са роднини на членовете на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

(4) При константирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление и органите на прокуратурата..

Чл.15 Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и за проверителна комисия и за секретари, лица които са осъждани на лишаване от свобода в умишлено престъпление от общ характер.

Чл.15а. Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище..

**ГЛАВА ПЕЗТА
ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ.**

Чл. 16. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл.17 Читалището набира средства от следните източници:

Възрето е оригинал

- 1 – членски внос
- 2 – културно просветна и информационна дейност.
- 3 – субсидия от държавния и общинския бюджет.
- 4 – наеми от движимо и не движимо имущество.
- 5 – дарения и завещания.
- 6 – други приходи.

Чл.18(1) Предложенията за годишната субсидия за читалищата по общини, нормативите и механизмът за нейното разпределяне се разработват от министерството на културата съгласувано с областните администрации и общините.

(2) С решение на общински съвет читалището може да се финансира допълнително над определената по ал.1 субсидия със средства от собствените приходи на общината.

(3) Гласуваната от общинския съвет субсидия за народните читалища определена на основата на нормативи и по реда на ал. 2 не може да се отклонява от общината за други цели.

Чл.19.(1) Предвидените по държавния и общински пбюджет средства за читалищна дейност се разпределят по читалищата от комисия с участието на представител на съответната община, на всяко читалище от общината и се предоставят на читалището за самостоятелно управление.

(2) При не достиг на средства за ремонта и поддръжката на читалищна сграда, средствата се осигоряват от общинския съвет..

Чл.20.(1) Читалището не може да отчуждава не движими вещи и да учредява ипотека върху тях.

Вярно е оригинал

(2) Движими вещи могат да бъдат отчуждавани залагани, бракувани или заменени с по доброкачествени само по решение на настоятелството.

Чл.21. Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл.22.(1) Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

(2) Отчетът за изразходваните средства от бюджета се предоставя в общината на чиято територия се намира читалището.

Чл.22а(1) Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета на общината предложения за своята дейност през следващата година.

(2) Кмета на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в общината.

(3) Програмата по ал. 2. се изпълнява от читалищата въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

(4) Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2и. и за изразходваните средства през предходната годинае.

(5) Докладите по ал.4 на читалищата се обсъждат от общинския съвет на първото открито

Вярно е оригиналът

заседание след 31 март с участието на представителите на народните читалища – вносители на докладите.

**ГЛАВА ШЕСТА.
ПРЕКРАТЯВАНЕ.**

Чл. 23.(1) Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено от окръжния съд ако:

1 – дейността му противоречи на закона.

2 – имуществото му не се използва според целите на дейността на читалището.

3 – ако читалището не действа две години, в този случай министърът на културата изпраща сигнал до прокуратурата за констатирана липса на дейност.

4 – не е учредено по законовия ред.

5 – е обявено в несъстоятелност.

(2) прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата.

(3) прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Чл. 26 За неуредените в този закон случаи се прилага – Законът за юридическите лица с нестопанска цел.

**ГЛАВА СЕДМА
АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ
РАЗПОРЕДБИ.**

Чл. 27 Председателя или секретаря на читалището, който предостави имущество в нарушение на чл. 3. ал. 4. се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

Възрото е оригинал

Чл.29.Председателя на читалището ако не представи доклада за изпълнение на читалищните дейности и за изразходваните средства от бюджета средства в срока по чл.22а ал.4. се наказва с глоба от 150 до 300лв.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.

Този устав е приет на общо събрание на НЧ "Пробуда"
...1927...проведено на 27.01.2010г. в с. Г.ВЕЖДА.....

2 – списъкът на членовете, подписали Устава да се счита неразделна част от този устав.

3 – за не уредените в този устав случаи, както и относно тълкуването и прилагането на неговите разпоредби, се прилагат разпоредбите на ЗЮЛНЦ. Разпоредбите на този Устав в случай, че противоречат на закона, се заместват по право от повелителните му правила.

Възрадо е оригиналът

